

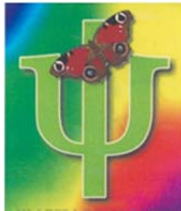
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ ДЕПАРТАМЕНТУ ОСВІТИ І НАУКИ
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. МИХАЙЛА
ОСТРОГРАДСЬКОГО
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

**Факультет гуманітарних наук, психології та педагогіки
кафедра психології та соціології**

МАТЕРІАЛИ

**XV науково - практичної конференції з проблем вищої освіти
(з міжнародною участю)**

**«СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»**

16-17 листопада 2018 року

м. Сєвєродонецьк

УДК 316.6
С 69

Рекомендовано до друку Вченою радою
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
(протокол № 3 від 30 листопада 2018 року)

С69 Соціально-психологічні проблеми трансформації сучасного суспільства: зб. наук. праць / За заг. ред. проф. Ю.О. Бохонкової.
– Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. – 302 с.

Збірник містить матеріали XV науково-практичної конференції з проблем вищої освіти (з міжнародною участю) «Соціально-психологічні проблеми трансформації сучасного суспільства» (16-17 листопада 2018 р.). До збірки увійшли тези доповіді, есе, присвячені сучасному науковому осмисленню основних трансформаційних процесів, що відбуваються у сучасному суспільстві у зв'язку із його інформатизацією та глобалізацією.

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за достовірність фактів, цитат та інших відомостей несуть автори.

УДК 316.6

© Східноукраїнський національний
університет імені Володимира
Даля, 2018

діяльності, а спілкування з групою (колективом) – як особистісно-груповий, спілкування з масою – особистісно-масовий. В поєднанні цих рівнів і розглядається комунікативна діяльність особистості. Психологічне забезпечення управління конфліктами в організаціях є одним із найважливіших напрямків діяльності психологів. А у зв'язку з тим, що досить часто конфлікти спричиняються комунікативними бар'єрами, то й робота по їх подоланню є однією з провідних у роботі керівників, психологів та кожного з членів організації.

Л і т е р а т у р а

1. Гришина Н.В. Психология конфликта / Гришина Н.В. – СПб. : Питер, 2001. – 464 с.
2. Жуков Ю. М. Диагностика и развитие компетентности в общении / Жуков Ю. М. – М. : изд-во МГУ, 1990. – 104 с.
3. Кабардов М. К. Типы языковых и коммуникативных способностей и компетентностей / М. К. Кабардов, Е. В. Арушевская // Вопросы психологии. – 1995. – №5. – С. 51 – 60.
4. Панфилова А. П. Деловая коммуникация в профессиональной деятельности / Панфилова А. П. – СПб. : Питер, 1999. – 765 с.
5. Сидоренко Е. В. Тренинг коммуникативной компетентности в деловом взаимодействии / Сидоренко Е. В. – СПб. : Речь, 2003. – 208 с.

Шаповалов Андрій Анатолійович – менеджер філії ПАТ НСТУ Регіональна дирекція «УА: Донбас», аспірант спеціальності «Психологія» Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля.

Сербін Юрій Вікторович – к. психол. н., доцент кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля.

Шеирка В. М.

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ СХОДУ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Останні події на Сході України призвели до поширення розриву міжнаціональних, міжособистісних, міжконфесійних стосунків; загострилися наявні конфлікти між різними соціальними групами, впав рівень довіри й толерантності в суспільстві, зокрема, серед студентської молоді. З огляду на це перед закладами вищої освіти

постає проблема пошуку адекватних шляхів до поновлення взаєморозуміння між культурами та стимулюванні стратегій співжиття. Тому толерантність набуває дедалі більшого визнання в сучасному світі.

Проблема формування толерантності є міждисциплінарною, досліджується науковцями різних предметних галузей (філософія, соціологія, психологія, педагогіка тощо). Толерантність є універсальною умовою існування людини, успішного діалогу, гарантією продуктивної діяльності та взаємозв'язку людей у межах однієї культури й у просторі міжкультурних відносин. Розглянувши численні погляди на поняття «толерантність», можна зробити висновок, що, щоб запобігти конфліктам у суспільстві потрібно в суспільних відносинах на перше місце поставити впровадження толерантності, що призводить до єдності в різноманітті пошуку компромісів, поважного ставлення до інших, особистої відповідальності.

Викладення основного матеріалу. Процес формування толерантності, як ціннісної категорії, полягає в орієнтації тих, хто навчається на цінність толерантності, її прийнятті та закріпленні в діяльності. Таким чином, можна конкретизувати цей процес як - вироблення толерантної свідомості, установку на толерантне ставлення і закріплення толерантності в діяльності. Перший етап вимагає ознайомлення зі змістом, необхідним для отримання уявлення про сутність і роль толерантності у взаємодії, другий - емоційного впливу на суб'єкт, а третій - роботи в рамках спеціальних інтерактивних освітніх технологій, що забезпечують залучення суб'єкта в діяльність, регульовану прийнятими цінностями.

Такими технологіями є інтерактивні педагогічні технології (тренінги, ділові ігри, дискусії, розв'язання проблемних ситуацій, віртуальні подорожі та ін.). Загальним в цих формах роботи є створення ситуацій, діяльність в рамках яких вимагає не тільки толерантної свідомості, а й толерантної поведінки.

Одним з найефективніших методів формування толерантності є тренінг. Варто відмітити, що при підготовці й проведенні такого заняття необхідно дотримуватись наступних умов:

- зміст тренінгових занять присвячено проблемі толерантності;
- використання педагогічних методів, що викликають рефлексію підлітків;
- реалізація таких принципів групової роботи: добровільність, конфіденційність, забезпечення психологічної безпеки учасників групи.

Ось декілька варіантів загальнодоступних тренінгів: Тренінг «Толерантність» – <https://sites.google.com/site/malavyska/trening-tolerantnist>; Тренінг розвитку толерантності у підлітків – http://mmk.at.ua/nova/psihologi/treningi_po_tolerantnosti.pdf; Тренінгове заняття для підлітків «Толерантність – крок до гуманності» – <https://naurok.com.ua/treningove-zanyattya-dlya-pidlitkiv-tolerantnist-krok-do-gumannosti-6191.html>; Тренінг «Толерантність – складова сучасної особистості» – <https://super.urok-ua.com/trening-tolerantnist-skladova-suchasnoyi-osobistosti/>; Психологічний тренінг «Толерантність у сучасному житті» – <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/psikhologichni-trening-tolerantnist-u-suchasnomu-.html>.

В останні роки ефективним засобом формування толерантності стали віртуальні екскурсії. Віртуальна екскурсія це організований підбір фото та відео зображень з музеїв і місць, які зберігають пам'ять про життя і творчість художників, письменників, поетів, драматургів; про періоди розвитку культури світу тощо.

Так, у навчальному посібнику Т. Б. Жулій, І. І. Постнікової, В. М. Швири «Наші символи культури. Володимир Даль – Козак Луганський» [4] представлені сценарії віртуальних екскурсій, які дають можливість учням побувати в столиці нашої батьківщини; побродити по берегу Дніпра і українському степу; познайомитися з символікою рушників і вишиванок; дізнатися про національні українські музичні інструменти; відвідати Літературний музей Володимира Івановича Даля, Краєзнавчий музей і Музей історії та культури в Луганську; познайомитися з творчістю Бориса Дмитровича Грінченка в період його життя на Луганщині, пройшовши по меморіальному музею в селі Михайлівка та ін.

Особливо актуальні такого роду екскурсії для учнівської молоді зі Сходу України, багато з яких змушені були покинути свої будинки і потребують особливої уваги і підходу. Вони дають їм можливість, хоча б віртуально, побувати в рідному місті, пройти знайомими вулицями, в той же час, дізнатися багато нового про свій рідний край і пишатися своїми співвітчизниками.

Висновки. Дієвими при формуванні толерантності у студентської молоді будуть перегляди художніх та документальних фільмів, присвячених цій проблемі. А саме: «Брати. Остання сповідь», «Дівчина з Данії», «Мене звали Хан», «Молитви за Боббі», «Оранж Лав», «В очікуванні вторгнення», «Іспит на людяність», «Простір толерантності. Батьківщина в серці», «Простір толерантності. Коріння, кров і душа», «Простір толерантності. Візьму твій біль собі», «Толерантність починається з мене», «Форпост» та інші.

Таким чином, формування толерантності студентської молоді Сходу України є умовою й фактором гармонійного розвитку особистості; сприяє зміцненню міжнаціональних, міжособистісних, міжконфесійних стосунків тощо.

Л і т е р а т у р а

1. Білоус Т.М. Виховання толерантності в студентів вищих педагогічних навчальних закладів у процесі вивчення іноземної мови. автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.07 “Теорія і методика виховання”/ Т.М. Білоус. – К, 2009. – 22 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. / Іван Дмитрович Бех. – К. : Либідь, 2003. – Кн. 2. Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади. – 344 с.
3. Довгополова Я. В. Формування толерантних відносин студентів у полікультурному середовищі вищого навчального закладу: дис... канд. пед. наук: 13.00.04. / Довгополова Яна Володимирівна. – Харків, 2007. – 206 с.
4. Наші символи культури. Володимир дадь – Козак Луганський : навчальний посібник / Т. Б. Жулій, І. І. Постнікова, В. М. Швирка. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010. – 124 с.

Швирка Вікторія Миколаївна – к. пед. н., доц., завідувач кафедри педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Шехавцов М. О.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТСТВА В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Гібридні війни стають найпоширенішим засобом досягнення цілей у внутрішній та зовнішній політиці. Бурхливі події, які відбуваються на Сході України, є наслідком прояву такої війни: потік інформації стає все менш і менш керованим, а управління збройними та не збройними конфліктами перемістилося з поля бою в інформаційний простір. На наш погляд, вивчення структурних компонентів війни, яку породило інформаційне суспільство, її проявів та тактики ведення, надасть можливість об’єктивно оцінити сучасні реалії,

ЗМІСТ

Алієва К. Е., Татаренко Г. В.3 ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ	3
Андрущенко І. О., Макарова Н. М.6 ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	6
Байдик В. В.8 ПОСИЛЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПЕДАГОГІВ, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ	8
Березовська Л. І. ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ	11
Богаєвська Н. М., Завацька Н. Є. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ НА УКРАЇНІ	13
Борисюк А. С. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ	16
Болгова М. О., Бохонкова Ю. О. СПІВЗАЛЕЖНІСТЬ	18
Бочелюк В. Й. ПРОФІЛАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ	20
Бохонкова Ю. О., Приймак Е. Д. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	24
Бохонкова Ю. О., Ткачова Т. М. УМІННЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ КЕРІВНИКОМ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	27
Бреус В. В., Лосієвська О. Г. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОНСТРУЮВАННЯ СУЧАСНОЇ СІМ'Ї	31
Бриль М. М. ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ПІДЛІТКІВ У ПРОФЕСІЙНОМУ ВИБОРІ	33
Бундзяк Л. В., Алмаші С. І. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ	36

Буровіна О. В., Пелешенко О. В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ КРИЗИ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ	39
Висоцька А. О., Макарова Н. М. ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ В НАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ	42
Витришко І. С. НАРАТИВ ЯК МЕТОД ВИВЧЕННЯ ЦІНІСНО-СМИСЛОВОЇ СФЕРИ ВИМУШЕНИХ МІГРАНТІВ.....	45
Волженцева І. В. ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ ОСОБИСТОСТІ У ПРОФІЛАКТИЦІ ТА ПОДОЛАННІ ПРОФЕСІЙНОГО СТРЕСУ	49
Волченко Л. П. ДО ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ, ЩО МАЮТЬ СТАТУС ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ДО НОВИХ УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	51
Воронова О. Ю. ДЕЯКІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РЕФЛЕКСІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ	54
Галян А. Є., Бровендер О. О. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСІБУ ЖИТТЯ У МОЛОДІ	57
Галян А. Е., Федорова А. В. МЕТОДЫ И ВОЗМОЖНОСТИ ОКАЗАНИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ПОМОЩИ ПОЖИЛЫМ ЛЮДЯМ В СОЦИАЛЬНОЙ РАБОТЕ.....	60
Гарькавец С. О., Буровіна О. В., Гречишкіна К. О. ПАБЛІК РИЛЕЙШНЗ І ПРОБЛЕМА ІМІДЖУ ПЕРЕМІЩЕНИХ ВНЗ.....	63
Гарькавец С. О., Новосад А. С. ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАХИСТУ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇХ ФУНКЦІЙ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ	66
Гарькавец С. О., Полукетова К. О. ДО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ І ШЛЯХІВ ЇХНЬОГО ВИРІШЕННЯ	69
Гашенко К. Ю., Макарова Н. М. ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ МОЛОДІ В УКРАЇНІ	72
Гейко Є. В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ – СУЧАСНІ НАУКОВІ СТУДІЇ	75

Гречишкіна К. О., Пелешенко О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ СТОСУНКІВ НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК АДЕКВАТНОЇ САМООЦІНКИ ДИТИНИ.....	78
Гривнак І. В. МОТИВАЦІЙНА СФЕРА ОСОБИСТОСТІ.....	80
Дерев'янка О. В., Каширіна Є. В. ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ У СТРУКТУРІ УПРАВЛІННЯ, ОСВІТИ, ВИРОБНИЦТВА ТА БІЗНЕСУ	84
Дятченко Д. О. «ОСОБИСТІСНЕ» ТА «СИТУАТИВНЕ» В ДЕТЕРМІНАЦІЇ ПОВЕДІНКИ ЛЮДИНИ В СИТУАЦІЯХ РЕАЛЬНОЇ ТА ПОТЕНЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ	86
Завацька Н. Є., Тоба М. В. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СОЦІУМУ	91
Завацький В. Ю. АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ АДАПТАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇЇ ЖИТТЕВОЇ АНТИЦИПАЦІЇ.....	94
Завацький Ю. А., Смирнова О. О., Шаповалова В. А. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ВНЗ	96
Запарожська В. О., Ковальова О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОДРУЖНИХ СТОСУНКІВ В ПЕРІОД КРИЗИ МОЛОДОЇ СІМ'Ї.....	100
Іванов Є. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ НА ЕТИЧНИХ ЗАСАДАХ	104
Ільченко О. В., Макарова Н. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ БОРОТЬБИ З КУРІННЯМ ТЮТЮНУ В УКРАЇНІ.....	106
Карпіченко О. Г., Літвінова О. В. ВПЛИВ ПОЧУТТЯ ГУМОРУ НА АДАПТИВНІ ЗДІБНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	109
Касієв М. Р., Білоус Р. М. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ.....	112
Кирпенко Т. М. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ.....	114

Кім О. В., Бохонкова Ю. О. ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОЇ МОДЕЛІ У ПІДЛІТКІВ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ПСИХОЛОГІЧНУ ТРАВМУ	117
Кіслякова Є. В., Лосієвська О. Г. СОЦІОЛОГІЧНИЙ ПОГЛЯД НА ФЕНОМЕН КОНФЛІКТУ	121
Кірюшенко В. Л., Бохонкова Ю. О. ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ	124
Кобиляцька М. В. СОЦІАЛЬНА ПРИРОДА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ	128
Козлова О. А., Макарова Н. М. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У МОЛОДІ	131
Косова Т. В., Бохонкова Ю. О. РОЛЬ НЕВЕРБАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ	134
Костю С. Й., Митрюк В. Ю. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГОТОВНОСТІ МОЛОДІ ДО ШЛЮБУ ТА СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ	138
Костюченко О. В. СЕНСОРНО-ПЕРЦЕПТИВНІ СТИМУЛИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ	140
Котова Л. В., Арсентьєва О. С. ЩОДО ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН	144
Кравченко Є. Л., Плisko В. В., Бохонкова Ю. О. ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД ДО БАЧЕННЯ ЖІНОК В СТРУКТУРІ УПРАВЛІННЯ, ВИРОБНИЦТВА ТА БІЗНЕСУ	149
Лантух І. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТІСНОЇ НАДІЙНОСТІ ПІДПРИЄМЦІВ У ПРОЦЕСІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	152
Левченко Ю. І. ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ	155
Лігус Т. Є., Побокіна Г. М. ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ В НАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОГО КОНФЛІКТУ	159
Літвінова О. В. ПРОЦЕС ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЕПАРАЦІЇ ЯК ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ	162

Макарова Н. М. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА СТУДЕНТІВ, ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНИХ ФАХІВЦІВ	164
Марценюк М. О. ДОЛАННЯ СТРЕСУ МЕТОДАМИ РОБОТИ З ВЛАСНИМ СТАНОМ.....	168
Медведєва Ю. Ю. ВІДМІННОСТІ В СФЕРІ РЕЛІГІЙНИХ УЯВЛЕНЬ ВІР'ЯН ПРАВОСЛАВНОГО, ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО ТА ПРОТЕСТАНТСЬКОГО ВІРОСПОВІДАННЯ У СУСПІЛЬСТВІ, ЯКЕ ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ	171
Меріуц Т. Ю., Пелешенко О. В. ОСОБИСТІСНІ ЦІННОСТІ ТА ЇХ ТРАНСФОРМАЦІЯ У СУСПІЛЬСТВІ.....	174
Москалюк В. М. УДАВАНІСТЬ ЯК СПЕЦИФІЧНА РИСА СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ: ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	177
Москович І. М., Бугайова Н. М. ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТА-ПСИХОЛОГА.....	180
Мордус К. В., Лосієвська О. Г. РОЛЬ СТАТЕВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ГЕНДЕРНОМУ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	183
Назарко О. Р., Бровендер О. О. ГЕНДЕРНІ ВІДНОСИНИ, ВІДМІННОСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ	185
Нестерова Т. В., Літвінова О. В. ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН.....	189
Олійник О. О. ПСИХОЛОГІЧНА ІНТЕРВЕНЦІЯ У РОБОТІ З СІМ'ЄЮ	192
Осипенко А. В., Макарова Н. М. ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ'Я СУЧАСНОЇ МОЛОДІ, ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	194
Панасенко О. О., Смирнова О.О. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У МОЛОДІ: ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ АСПЕКТ	197
Панов М. С. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ТА РЕАДАПТАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	200
Парфьонова Ю. А., Лосієвська О. Г. РОЛЬ СІМ'Ї У ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ	203

Перова С. В. МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ЯК ВИД НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	205
Пілецька Л. С. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ	207
Полуектова К. О., Демченко А. О., Лосієвська О. Г. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	212
Пономарьова О. М., Лосієвська О. Г. ВПЛИВ ОБРАЗИ НА ФОРМУВАННЯ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ У ОСОБИСТОСТІ	216
Пуша О. К., Каширіна Є. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУТІВ СІМ'Ї ТА ШЛЮБУ	219
Рассказов В. Э. Гордиенко И. А. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОГРАММИСТОВ	221
Резник А. М., Ткаченко Н. Е. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОГО МЕТОДУ ФОТОТЕРАПІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З РІЗНИМИ ГРУПАМИ КЛІЄНТІВ.....	223
Ргіцев Є. Л., Ващенко І. В., Кравченко К. В. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕНДЕРНИХ ВІДМІННОСТЕЙ У ПРОЯВАХ ЗАДОВОЛЕНOSTІ ЖИТТЯМ У ДОРОСЛИХ	227
Рябуха В. А., Пелешенко О. В. ДИСГАРМОНІЙНІ СИСТЕМИ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ФАКТОР НЕВРОТИЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В КРИЗОВИХ УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	231
Савельєва Е. О. УМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА	235
Сєдих Н. С., Пелешенко О. В. СІМ'Я ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ	239
Сербін Ю. В., Блискун О. О., Куртова О. В. РОЛЬ САМОСВІДОМОСТІ В СТРУКТУРІ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ.....	242
Сорока К. Д., Федорова О. В. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗВУКОТЕРАПІЇ ТА МУЗИКОТЕРАПІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ РОЗУМОВИМИ АБО ФІЗИЧНИМИ ЗДІБНОСТЯМИ	244

Сотнікова К. К., Ткаченко Н. Е. СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЛАБОЗОРИХ І СЛІПИХ ЛЮДЕЙ В УКРАЇНІ: ПОГЛЯД ОЧАМИ СЛІПОЇ ЛЮДИНИ	248
Спицька Л. В. СТРАТЕГІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ ЗРІЛОГО ВІКУ З ТРИВОЖНИМ ТА ДЕПРЕСИВНИМ КЛАСТЕРАМИ АФЕКТИВНИХ РОЗЛАДІВ	251
Талдонова Л. О. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ	256
Татаренко Г. В. ЗАХИСТ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ОСВІТУ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	259
Ткаченко А. М., Панов Н. С. МАСКОТЕРАПІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ	263
Туркевич А. О., Беспарточна О. І. ПРОБЛЕМА ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	266
Федорова О. В. ЦЕНТР РОЗВИТКУ КАР'ЄРИ УНІВЕРСИТЕТУ – ПЛАТФОРМА ДЛЯ ПОБУДОВИ ОСОБИСТОЇ КАР'ЄРИ	269
Фролова Л. Б. ВИВЧЕННЯ СПЕЦИФІКИ ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ ВІДНОСИН ТА ЇХ ВПЛИВУ НА СОЦІАЛЬНУ АДАПТАЦІЮ ДИТИНИ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	271
Хруцька Я. С., Літвінова О. В. ПСИХОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ СУБ'ЄКТИВНОГО ВІДЧУТТЯ ЩАСТЯ У ЖІНОК	274
Черних Л. А. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ З ФІЗИЧНИМИ ВАДАМИ	277
Шаповалов А. А., Сербін Ю. В. КОМУНІКАТИВНІ БАР'ЄРИ ЯК ЧИННИК ВИНИКНЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ КОНФЛІКТІВ	280
Швирка В. М. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ СХОДУ УКРАЇНИ	283

Шехавцов М. О.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТСТВА В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ НА СХОДІ УКРАЇНИ	286
Шехавцова С. О.	
ПРОБЛЕМА УНИКНЕННЯ ЕВФІМІЗАЦІЇ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ.....	289
Ярема А. В., Алмаші С. І.	
ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	291

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

XV науково - практичної конференції
з проблем вищої освіти (з міжнародною участю)
«СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА»
16-17 листопада 2018 року

Оригінал-макет Могильна О.В.

Підписано до друку 18.12.2018.
Формат 60×84 1/16. Гарнітура Times.
Умов. друк. арк 17,5. Обл.-вид. арк. 18,9.
Тираж 300 прим. Вид. № 3195. Замов. № 42. Ціна договірна.

**Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля**

Свідоцтво про реєстрацію: серія ДК № 1620 від 18.12.03 р.
Адреса університету: просп. Центральний 59-А
м. Сєвєродонецьк, 93400, Україна
e-mail видавництва: vidavnictvosnu.ua@gmail.com.

Надруковано:
Відділ технічного обслуговування СНУ ім. В. Даля
Адреса: просп. Центральний, 59-а
м. Сєвєродонецьк, 93400